
Zasady pędu i krętu

---

mgr inż. Sebastian Pakuła

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki

Katedra Mechaniki i Wibroakustyki

1 grudnia 2015

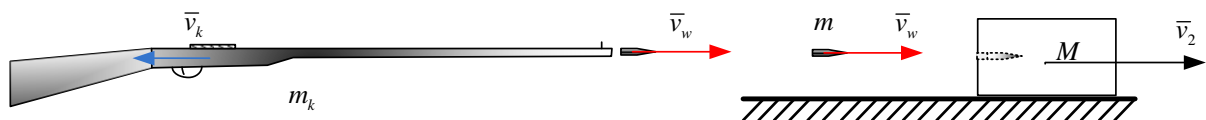
e-mail: spakula@agh.edu.pl

Prawo zmienności pędu i krętu:

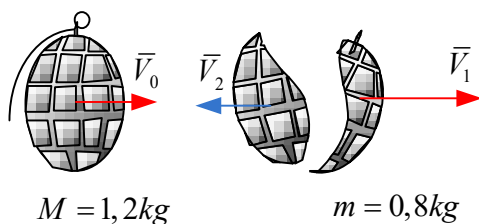
Pędu	Krętu
$\vec{p} = m\vec{v}$	$\vec{K} = \vec{r} \times \vec{p}$
$\int_{p_0}^p dp = \int_{t_0}^t F dt$	$\vec{K} = I\vec{\omega}$
$p - p_0 = \int_{t_0}^t F dt$	$\int_{K_0}^K dK = \int_{t_0}^t M dt$
$p = p_0$ gdy $F = 0$	$K - K_0 = \int_{t_0}^t M dt$
Zasada zachowania pędu	$K = K_0$ gdy $M = 0$
	Zasada zachowania krętu

Zestaw zadań:

Zad.1: Z karabinu o masie zostaje wystrzelony pocisk o masie $m = 0.5\text{kg}$. Oblicz prędkość odrzutu broni jeżeli wiadomo, że pocisk po trafieniu w masę balistyczną $M = 100\text{kg}$ poruszał się wraz z nią z prędkością $v_2 = 3.98\frac{\text{m}}{\text{s}}$. Pominąć opory powietrza oraz tarcie masy balistycznej o podłoże.

Zad.2: Granat leci z prędkością $v_0 = 15\frac{\text{m}}{\text{s}}$ w kierunku poziomym. Po rozerwaniu jego większy fragment o masie m zwiększył swoją prędkość do $25\frac{\text{m}}{\text{s}}$. Z jaką prędkością porusza się drugi fragment i w którym kierunku?

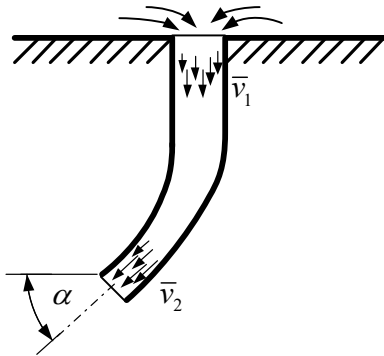
Dane: M, m, v_0, v_1

Szukane: v_2

Zad.3: Woda wlewa się do nieruchomego kanału o zmiennym przekroju z prędkością $v_1 = 2 \frac{m}{s}$ pod kątem 90° do poziomu. Przekrój kanału przy wlocie równa się $A_1 = 0.02 m^2$. Prędkość wody u wylotu kanału wynosi $v_2 = 4 \frac{m}{s}$ i jest skierowana pod kątem $\alpha = 30^\circ$. Oblicz poziomą składową reakcji pochodzącej od parcia wody na ścianki kanału. Kanał ma pionową płaszczyznę symetrii.

Dane: A_1, v_1, v_2, α

Szukane: R_x

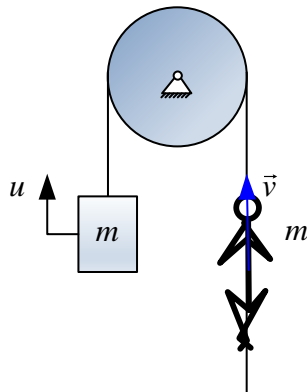

Zad.4: Obliczyć prędkość u masy m zawieszonyj na linie, w momencie kiedy człowiek o tej samej masie zacznie poruszać się ku górze z prędkością v . Rozpatrz przypadki gdy:

- krążek jest lekki
- masa krążka równa jest m_1 , a promień wynosi r

Dane: v, m, m_1

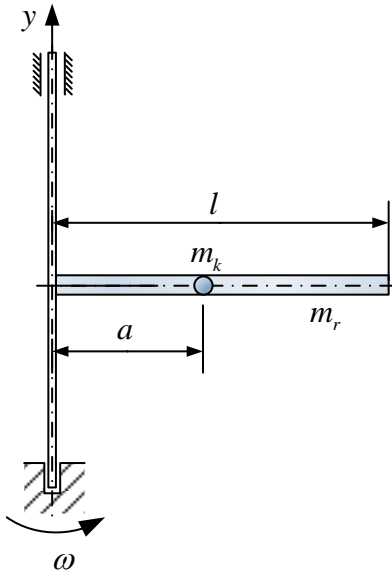
Szukane: u

Zad.5: Do poziomej osi przyspawano rurkę o masie m_r i długości l . Wewnątrz rurki znajduje się kulka o masie m_k . Kulka ta jest przywiązana do osi za pomocą linki o długości a . Cały układ wiruje z prędkością ω . W pewnym momencie nić się urywa i kulka wylatuje z rurki. Jaką prędkość kątową ω_2 będzie miała rurka w momencie, gdy kulka opuści rurkę?

Dane: ω, m_k, m_r, l, a

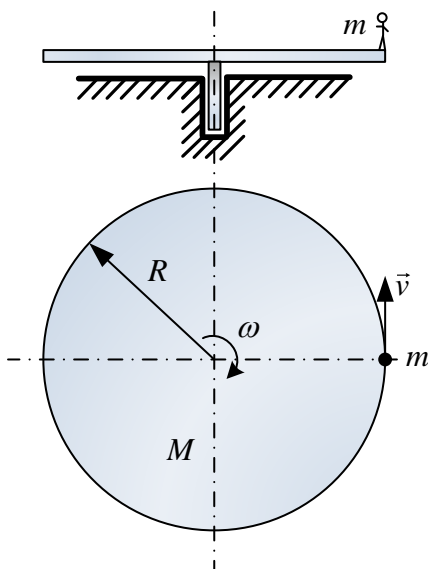
Szukane: ω_2

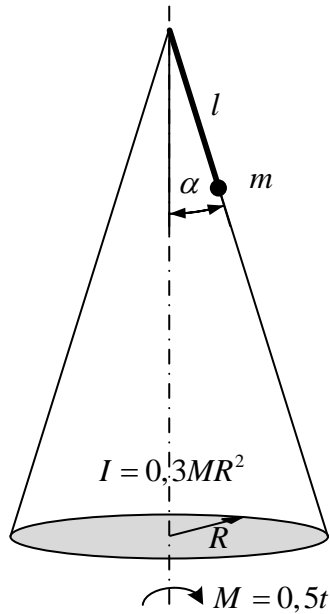
Zad.6: Człowiek o masie $m = 70\text{kg}$ porusza się po brzegu poziomej tarczy o promieniu $R = 4\text{m}$ i masie $M = 200\text{kg}$, jak podano na rysunku. Podaj o jaki kąt φ obróci się tarcza, jeżeli człowiek przejdzie cały jej obwód.

Dane: m, M, R

Szukane: φ

Zad.7: Na wierzchołku stożka, za pomocą liny o długości l zawieszono punkt materialny o masie m . Stożek może wirować wokół własnej osi. Na stożek zaczyna oddziaływać zmienny moment dany równaniem $M_n = 0.5t$. Po czasie $t = 2s$, lina urywa się i natychmiast wyłączono silnik nadający układowi moment ($M = 0$). Jaką prędkość kątową ω będzie miał stożek w momencie, gdy kulka stoczy się do jego podstawy.

Dane:

$$\alpha = 30^\circ$$

$$l = 0.2m$$

$$R = 1m$$

$$m = 0.1kg$$

$$M = 3kg$$

$$M_n = 0.5t$$

Szukane: ω